

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

**Πρακτικό 16^ο/29-04-2025
Απόφαση 544 /2025**

ΘΕΜΑ 45^ο: «Έγκριση μη άσκησης Αίτησης δικαστικής λύσης των Αθλητικών Σωματείων Θεσσαλονίκης με τις επωνυμίες: (1) «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέμεσις Θεσσαλονίκης», (2) «Ελλάνιος Ζευσ- Κεραύνιος», (3) «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδών Αμπελοκήπων», (4) «Αθλητική Λέσχη Σάρισα Μακεδονίας», (5) «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πύρρος Ευόσμου»».

Στη Θεσσαλονίκη σήμερα, στη **29 Απριλίου 2025**, ημέρα **Τρίτη** και ώρα **11:00'** π.μ., η Περιφερειακή Επιτροπή της Π.Κ.Μ. συνήλθε σε **τακτική «δια ζώσης»** συνεδρίαση, στην **αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας** (26ης Οκτωβρίου 64, Θεσσαλονίκη – Νέο Συνεδριακό Κέντρο Π.Κ.Μ.), κατόπιν της αριθμ. πρωτ. **Οικ. ΠΕ 294141/799/24-4-2025 προσκλήσεως της Προέδρου** αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 175, 175^Α, 176 και 177 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν:

1. Αθανασιάδου–Αηδονά Ε. Αθηνά, Περιφερειάρχης, Πρόεδρος της Π.Ε.
2. Παπουλίδης Σταμάτης, Περιφερειακός Σύμβουλος Π.Κ.Μ., Αντιπρόεδρος Π.Ε.
3. Κυριακίδου Τσιαλούκη Σιμέλα, Περιφερειακή Σύμβουλος Π.Κ.Μ., τακτικό μέλος Π.Ε.
4. Κουρτίδου Παρασκευή, Περιφερειακή Σύμβουλος Π.Κ.Μ., τακτικό μέλος Π.Ε.
5. Κυρίζογλου Ελευθέριος, Περιφερειακός Σύμβουλος Π.Κ.Μ., τακτικό μέλος Π.Ε.
6. Λιακόπουλος Αθανάσιος, Περιφερειακός Σύμβουλος Π.Κ.Μ., τακτικό μέλος Π.Ε.
7. Μουρτζίλας Στέργιος, Περιφερειακός Σύμβουλος Π.Κ.Μ., τακτικό μέλος Π.Ε.
8. Σωτηριάδου Νατάσα, Περιφερειακή Σύμβουλος Π.Κ.Μ., τακτικό μέλος Π.Ε.
9. Παπαστεργίου Χρήστος, Περιφερειακός Σύμβουλος Π.Κ.Μ., τακτικό μέλος Π.Ε.
10. Χαβατζάς Γεώργιος, Περιφερειακός Σύμβουλος Π.Κ.Μ., τακτικό μέλος Π.Ε.
11. Μυλόπουλος Ιωάννης, Περιφερειακός Σύμβουλος Π.Κ.Μ., τακτικό μέλος Π.Ε.

Για την τήρηση των Πρακτικών συμμετείχαν οι υπάλληλοι της Π.Κ.Μ. Καμπανού Αικατερίνη, Γραμματέας της Π.Ε., Παπαγιάννη Ελισσάβετ και Οικονομίδου Αθηνά, Αναπληρώτριες Γραμματείς της Π.Ε.

Μετά τη διαπίστωση απαρτίας, η Πρόεδρος της Περιφερειακής Επιτροπής κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης, κατά την οποία συζητήθηκαν: Θέμα 45^ο της Ημερήσιας Διάταξης: «Έγκριση μη άσκησης Αίτησης δικαστικής λύσης των Αθλητικών Σωματείων Θεσσαλονίκης με τις επωνυμίες: (1) «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέμεσις Θεσσαλονίκης», (2) «Ελλάνιος Ζευσ- Κεραύνιος», (3) «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδών Αμπελοκήπων», (4) «Αθλητική Λέσχη Σάρισα Μακεδονίας», (5) «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πύρρος Ευόσμου»», σύμφωνα με την αριθμ. πρωτ. 692872/1387/11-4-2025 εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας ΠΚΜ , σχετικά με το ανωτέρω θέμα.

Η Περιφερειακή Επιτροπή έχοντας υπόψη:

1. τον Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α'/2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης...», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

2. τις διατάξεις του Π.Δ.133/2010 (ΦΕΚ 226/τ.Α'/27-12-2010) «Οργανισμός της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις αριθ. 81320+77909 αποφάσεις του Γ.Γ. της Α.Δ.Μ.Θ. (ΦΕΚ 4302/30-12-2016)
3. το άρθρο 175,175^Α, 176 και 177 του Ν. 3852/2010 “περί αρμοδιοτήτων και λειτουργίας της Περιφερειακής Επιτροπής”, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν σήμερα
4. την αριθμ.15485/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των εκλογών που διενεργήθηκαν στις 8 Οκτωβρίου 2023 για την ανάδειξη της Περιφερειακής Αρχής στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για την περίοδο 01.01.2024 έως 31.12.2028
5. την αριθμ. 2/5-1-2024 (ΑΔΑ: 6Ω2Ε7ΛΛ-ΙΓ3) Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Π.Κ.Μ. περί “Εκλογής τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Περιφερειακής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, για την περίοδο έως 30-6-2026, η οποία επικυρώθηκε με την αριθμ. 6407/12-1-2024 Απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης
6. την αριθμ. 9/23-1-2024 απόφαση περί Εκλογής Αντιπροέδρου Περιφερειακής Επιτροπής ΠΚΜ σύμφωνα με το άρθρο 175 § 6 (ΑΔΑ: 6ΣΝΧ7ΛΛ-6ΚΛ)
7. την αριθ. 120129/02-12-2024 διαπιστωτική πράξη περί παραίτησης του Περιφερειάρχη Κ.Μ.
8. το Απόσπασμα πρακτικού ειδικής συνεδρίασης της αριθ.1/14-12-2024 ειδικής συνεδρίασης του επιτυχόντος συνδυασμού «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΖΙΤΖΙΚΩΣΤΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΔΥΝΑΜΩΝΟΥΜΕ ΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» για την εκλογή νέου Περιφερειάρχη Κ.Μ.
9. την με αριθ. 125098/16-12-2024 επικύρωση εκλογής νέου Περιφερειάρχη της Π.Κ.Μ. από τον Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης
10. την αριθμ. Γ.Π.Κ.Μ./οικ.252/22-1-2024 απόφαση του Περιφερειάρχη Π.Κ.Μ. «περί ορισμού Γραμματέως της Περιφερειακής Επιτροπής της Π.Κ.Μ.» (ΑΔΑ: Ψ0997ΛΛ-ΧΚΣ)
11. την αριθμ. πρωτ. 692872/1387/11-4-2025 εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας ΠΚΜ, η οποία έχει ως εξής:

ΘΕΜΑ : Γνωμοδότηση – εισήγηση για την μη άσκηση Αίτησης δικαστικής λύσης των Αθλητικών Σωματείων Θεσσαλονίκης με τις επωνυμίες: (1) «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέμεσις Θεσσαλονίκης», (2) «Ελλάνιος Ζευσ- Κεραύνιος», (3) «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδών Αμπελοκήπων», (4) «Αθλητική Λέσχη Σάρισα Μακεδονίας», (5) «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πύρρος Ευόσμου».

ΣΧΕΤ.: α. Οι αποφάσεις Α.Π. 12256/1994, Α.Π. 5049/1997, Α.Π. 177/1990, Α.Π. 16953/2007 του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης για την ίδρυση των Σωματείων «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέμεσις Θεσσαλονίκης» (Α.Μ. 5345), «Ελλάνιος Ζευσ- Κεραύνιος» (Α.Μ. 5930), «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδών Αμπελοκήπων» (Α.Μ. 4641) και «Αθλητική Λέσχη Σάρισα Μακεδονίας» (Α.Μ. 8306), αντίστοιχα, η με Α.Π. 705176(21508)/17-10-2023 έκθεση κατάθεσης τροποποιημένου καταστατικού του σωματείου με την επωνυμία «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πύρρος Ευόσμου» (Α.Μ. 5236) από το Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης και τα καταστατικά των πέντε (5) σωματείων.
 β. Το υπ' αριθ. πρωτ. 4529/2023 (πρ) από 15-9-2023 έγγραφο του ΙΓ' Προανακριτικού Τμήματος του Πταισματοδικείου Θεσσαλονίκης προς τη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας/Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας ΜΕΘ για διερεύνηση της λειτουργίας των Σωματείων
 γ. Το υπ' αριθ. πρωτ. ΔΔΥΚΜ ΜΕΘ 705588(21521)/17-10-2023 έγγραφο της Δ/σης Δημόσιας Υγείας, με θέμα: Διενέργεια αυτοψίας και επίδοση εγγράφων
 δ. Τα από 20-10-2023 πρακτικά αυτοψίας
 ε. Το υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 742616(22618)/1-11-2023 έγγραφο προς τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης με θέμα «Ερώτημα για παροχή στοιχείων»
 στ. Το υπ' αριθ. πρωτ. 48398/8-11-2023 απαντητικό έγγραφο του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης
 ζ. Οι υπ' αριθ. πρωτ. ΔΔΥΚΜ ΜΕΘ 768798(23324), 768811(23326), 768858(23328), 768868(23330), 768878(23332) της 10-11-2023 εισηγήσεις της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας/Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας ΜΕΘ

Ι. 1. Σύμφωνα με το άρθρο 78 του Αστικού Κώδικα: «Ένωση προσώπων που επιδιώκει σκοπό μη κερδοσκοπικό αποκτά προσωπικότητα όταν εγγραφεί σε ειδικό δημόσιο βιβλίο (σωματείο) που τηρείται στο πρωτοδικείο της έδρας του. Για να συσταθεί σωματείο χρειάζονται είκοσι τουλάχιστον πρόσωπα.» και το **άρθρο 81 του ίδιου Κώδικα:** «Αν συντρέχουν οι νόμιμοι όροι, το πρωτοδικείο δέχεται την αίτηση και διατάζει: 1. να δημοσιευτεί στον τύπο περίληψη του καταστατικού με τα ουσιώδη στοιχεία του 2. να εγγραφεί το σωματείο στο βιβλίο των σωματείων. Η εγγραφή αυτή περιλαμβάνει το όνομα και την έδρα του σωματείου, τη χρονολογία του καταστατικού, τα μέλη της διοίκησης και τους όρους που την περιορίζουν.».

Ως σκοπός νοείται εν προκειμένω αυτός που ορίζεται ως κύριος στο καταστατικό του σωματείου και στην ουσία δικαιολογεί την ύπαρξή του. Ως «αδράνεια» νοείται η επί μακρό χρόνο μη δραστηριοποίηση του σωματείου, η οποία δίδει τη δυνατότητα διάλυσής του **μόνον εάν**, κατά την κρίση του δικαστηρίου της ουσίας, ενόψει της φύσης του σκοπού και των συνθηκών γενικά, συνάγεται πρόθεση εγκατάλειψης του κατά το καταστατικό σκοπού του (ΑΠ 1257/1985, ΕιρΘες 763Ε/2021, ΕιρΘες 684/2019, ΕιρΡόδ 6/2018, ΕιρΡόδ 101/2017). Ο λόγος αυτός διάλυσης γίνεται δεκτός νομολογιακά ιδίως όταν για πολλά χρόνια το σωματείο δεν λειτουργεί, δεν εμφανίζει δραστηριότητα, δεν έχει βιβλία και σφραγίδες, δεν πραγματοποιούνται συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης ή της διοίκησής του και δεν λαμβάνονται αποφάσεις (βλ. ΑΠ 615/1986, ΝοΒ 1987/539), δεν υπάρχουν γραφεία, το ενδιαφέρον των μελών ατόνησε ή δεν υπάρχουν πόροι (Λεοντήης Ν., Ερμηνεία Αστικού Κώδικα άρθρα 1-946, σελ. 250). Συνεπώς, η μακρόχρονη αδράνεια του σωματείου δίδει μεν κατ' αρχήν τη δυνατότητα δικαστικής διαλύσεώς του, **μόνον όμως εάν** συγχρόνως εξ αυτής (αδράνειας) και των λοιπών περιστάσεων συνάγεται σαφώς η πρόθεση εγκατάλειψης του κατά το καταστατικό σκοπού του ή, υπό αντίστροφη διατύπωση, η έλλειψη προοπτικών επαναδραστηριοποίησής του (βλ. μειοψηφία σε ΕφΘες 1290/1983, ΝοΒ 1985/134). Μάλιστα, με την απόφαση 1257/1985 του Αρείου Πάγου αναιρέθηκε απόφαση του Εφετείου Θεσσαλονίκης που είχε δεχθεί αφενός ότι επί

πενήντα χρόνια περίπου δεν υπάρχουν δραστηριότητες του σωματείου, η διοίκησή του δεν εμφανίζεται ως σώμα, δεν λειτούργησε ελλείψει ενδιαφέροντος των ολίγων μελών του, δεν υπάρχουν πρακτικά συνεδριάσεων και βιβλία, αφετέρου ότι την εικόνα της αδράνειας και της εγκατάλειψης του σκοπού του δεν ανατρέπει η επίδοση ορισμένων δικογράφων από δικαστικό επιμελητή και η έκδοση διαταγών πληρωμής που αναφέρονται όλες σε μια μισθωτική σχέση, κρίνοντας ότι με τις σκέψεις αυτές το Εφετείο, δεν παραβίασε μεν το νόμο αμέσως, αλλά εμμέσως διότι δεν αναφέρεται ούτε ποιός ήταν ο σκοπός του σωματείου ώστε να κριθεί σύμφωνα με τη φύση του, πότε, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η μακρόχρονη αδράνεια πρέπει να θεωρηθεί, κατά την κρίση του δικαστηρίου, ως εγκατάλειψη του σκοπού, όπως επίσης, δεν αναφέρεται αν το δικαστήριο από τη μακρόχρονη αυτή αδράνεια συμπέρανε εγκατάλειψη του σκοπού, αλλά αντίθετα, η αναιρεσιβαλλόμενη εφετειακή απόφαση, εμφανίζεται σαν να δέχεται ότι, κατά το νόμο, μόνη η πάροδος μακρού χρόνου συνεπάγεται δυνατότητα διαλύσεως του σωματείου κατά το άρθρο 105 § 2 ΑΚ.

Εξάλλου, η ίδια διάταξη (άρθρου 105 § 2 ΑΚ), βρίσκεται εντός του πλαισίου του άρθρου 12 παρ. 2 του Συντάγματος, εφόσον ερμηνεύεται στενά, ώστε η διάλυση του σωματείου με δικαστική απόφαση για τον αναφερόμενο στην εν λόγω διάταξη λόγο, να αποτελεί *ultimum refugium* και η εφαρμογή της να τελεί σε εύλογη σχέση με την διαπραχθείσα παρανομία με βάση την συνταγματικώς κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ' Συντάγματος), που επιβάλλει το μέτρο της διάλυσης να είναι κατάλληλο, και κυρίως αναγκαίο, προκειμένου να αποτραπεί η προσβολή του νόμου, των χρηστών ηθών ή της δημόσιας τάξης (ΑΠ Ολομ. 4/2005).

4. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 787 παρ. 1 ΚΠολΔ: «1. Όταν ζητείται κατά τον νόμο να διαταχθεί η εγγραφή σωματείου στο βιβλίο που τηρείται για αυτόν τον σκοπό, ή η τροποποίηση του καταστατικού ή η εξουσιοδότηση για τη σύγκληση της συνέλευσης σωματείου και τη ρύθμιση της προεδρίας της ή η διάλυση σωματείου, αρμόδιος είναι ο δικαστής του μονομελούς πρωτοδικείου της περιφέρειας που έχει έδρα το σωματείο.»

II. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του υπηρεσιακού φακέλου προκύπτει ότι, δυνάμει των (α) σχετικών αποφάσεων του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ιδρύθηκαν τα ως άνω αθλητικά σωματεία με έδρα την Θεσσαλονίκη. Ως σκοποί τους αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στα οικεία καταστατικά: α) Η σύμμετρη και αρμονική ανάπτυξη των σωματικών και ψυχικών δυνάμεων και δεξιοτήτων των μελών και η δημιουργία ισχυρών και ηθικών χαρακτήρων, με τη χρησιμοποίηση της γυμναστικής, της αγωνιστικής και λοιπών ασκήσεων, β) Η εφαρμογή μορφωτικού προγράμματος επί των μελών και των αθλουμένων και η κατά πάντα τρόπον φίλαθλος εξύψωση αυτών, γ) η διάδοση και καλλιέργεια του πνεύματος των Ολυμπιακών Αγώνων δ) η ανάπτυξη κοινωνικής και εκπολιτιστικής δράσης [...].

Σύμφωνα με τα (ζ) σχετικά, το Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας το έτος 2010 είχε θεωρήσει τα βιβλία και χορηγήσει βεβαίωση καταχώρησης στα σωματεία με τις επωνυμίες «Αθλητική Λέσχη Σάρισα Μακεδονίας», «Ελλάνιος Ζευς- Κεραύνιος», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδών Αμπελοκήπων», και «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέμεσις Θεσσαλονίκης», ενώ το σωματείο με την επωνυμία «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πύρρος Ευόσμου» δεν ήταν καταχωρημένο και για αυτό το λόγο αναζητήθηκε το καταστατικό του στο δημόσιο βιβλίο του Πρωτοδικείου. Εντός του 2023 η ίδια ως άνω Υπηρεσία απέστειλε σε καθένα από τα πέντε (5) παραπάνω σωματεία, κατόπιν του (β) σχετικού, αίτημα αναζήτησης στοιχείων, και συγκεκριμένα του ισχύοντος καταστατικού τους, των έξι (6) προβλεπόμενων από το Ν.2725/1999 βιβλίων, αιτούμενη ενημέρωση σχετικά με την ισχύουσα συγκρότηση σε σώμα του Δ.Σ. των σωματείων. Όπως προκύπτει από το (γ) σχετικό, τα πέντε (5) σωματεία δεν παρέλαβαν τα σχετικά με το αίτημα αναζήτησης στοιχείων έγγραφα της Υπηρεσίας και ως εκ τούτου ακολούθησε αυτοψία στις έδρες τους.

Εκ του (δ) σχετικού προκύπτει ότι κατά την αυτοψία δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη της έδρας κανενός εκ των πέντε (5) σωματείων στην δηλωμένη διεύθυνση, καθώς δεν υπήρχε πινακίδα, σήμανση ή επωνυμία στις προσόψεις των οικοδομών και στα θυροτηλέφωνα αυτών. Επιπλέον, αναζητήθηκαν στοιχεία από περίοικους αλλά ουδείς από τους ερωτηθέντες γνώριζε για την ύπαρξη γραφείων των παραπάνω συλλόγων στις εν λόγω διευθύνσεις. Κατόπιν τούτου, η ίδια Υπηρεσία απέστειλε το (ε) σχετικό αίτημα για παροχή στοιχείων αναφορικά με τον διορισμό δικαστικού αντιπροσώπου για την διεξαγωγή αρχαιρειών στα πέντε (5) σωματεία. Σύμφωνα με το καταστατικό των σωματείων «Ελλάνιος Ζευς-Κεραύνιος», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδών Αμπελοκήπων», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέμεσις Θεσσαλονίκης», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πύρρος Ευόσμου», οι αρχαιρεσίες ενεργούνται κατά την πρώτη Γενική Συνέλευση των μελών, η οποία πραγματοποιείται κατά το μήνα Οκτώβριο εκάστου τρίτου έτους, ενώ για το αθλητικό σωματείο «Αθλητική Λέσχη Σάρισα Μακεδονίας» κατά το άρθρο 15 του καταστατικού του, ενεργούνται μέσα στο μήνα Ιούλιο κάθε δύο έτη. Σύμφωνα με το (στ) σχετικό, τα πέντε σωματεία δεν έχουν υποβάλει αίτημα για διεξαγωγή αρχαιρειών από την 01.01.2019 και μέχρι την έκδοση του (δ) σχετικού εγγράφου.

Ωστόσο, από τον υπηρεσιακό φάκελο προκύπτει ότι τρία εκ των πέντε σωματείων ανέπτυξαν αγωνιστική δραστηριότητα κατά την περίοδο 2021-2022 και συγκεκριμένα, ο «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέμεσις Θεσσαλονίκης» και ο «Ελλάνιος Ζευς- Κεραύνιος» συμμετείχαν σε πρωταθλήματα στα αθλήματα του Μοντέρνου Πεντάθλου και της Καλαθοσφαίρισης, ενώ ο «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδών Αμπελοκήπων» δραστηριοποιήθηκε όχι μόνο στα ανωτέρω αθλήματα αλλά και στη Χειροσφαίριση.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, με τα (ζ) σχετικά η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας εισηγήθηκε προς την Νομική Υπηρεσία της Π.Κ.Μ. την κατάθεση αίτησης για δικαστική λύση των σωματείων.

III. Με βάση τα παραπάνω τίθεται το νομικό ερώτημα εάν συντρέχουν οι εκ του άρθρου 105 παρ. 2 του Αστικού Κώδικα προϋποθέσεις, ώστε η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ως εποπτεύουσα αρχή, παραδεκτώς και βασίμως να ζητήσει τη δικαστική διάλυση των ανωτέρω σωματείων.

IV. Κατά την έννοια του άρθρου 105 παρ. 2 του Αστικού Κώδικα, η διάλυση του σωματείου με δικαστική απόφαση είναι δυνατή αν ο σκοπός του σωματείου εκπληρώθηκε ή αν από τη μακρόχρονη αδράνεια συνάγεται ότι ο σκοπός του έχει εγκαταλειφθεί υπό την ειδικότερη όμως έννοια ότι δεν αρκεί μόνον η αδράνεια αλλά θα πρέπει να συνάγεται σαφώς η πρόθεση εγκατάλειψης του κατά το καταστατικό σκοπού του σωματείου ή, υπό αντίστροφη διατύπωση, η έλλειψη προοπτικών επαναδραστηριοποίησής του.

Εν προκειμένω, από τα (δ) σχετικά πρακτικά αυτοψίας προκύπτει ότι δεν υφίστανται πλέον οι έδρες των Σωματείων, όπως έχουν προσδιοριστεί στα καταστατικά τους, και παράλληλα ότι δεν έχει υποβληθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 80 ΑΚ αίτηση ή έγγραφη τροποποίησης των καταστατικών ως προς την δηλωθείσα έδρα. Το άρθρο 4 του ν. 2725/1999 σε συνδυασμό με τα καταστατικά των σωματείων προδιαγράφουν ως μέγιστη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου τα τρία (3) έτη. Εν προκειμένω, από το (στ) σχετικό έγγραφο του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης προκύπτει ότι κανένα από τα σωματεία δεν διεξήγαγε αρχαιρεσίες από 1.1.2019 έως το Νοέμβριο του 2023.

Περαιτέρω, η σωματειακή ελευθερία, δηλαδή το δικαίωμα των πολιτών να συνιστούν μη κερδοσκοπικά σωματεία με χρονικά απροσδιόριστες επιδιώξεις ή να είναι μέλη αυτών, όπως θεμελιώνεται στο άρθρο 12 του Συντάγματος, μπορεί να περιορισθεί, με τη μορφή της διάλυσης του σωματείου με δικαστική απόφαση, εφόσον δεν τηρούνται οι όροι του νόμου και η άσκηση του δικαιώματος αυτού αποβαίνει καταχρηστική. Ενόψει ότι το μέτρο της διάλυσης αποτελεί την πλέον δραστική επέμβαση στον πυρήνα της σωματειακής ελευθερίας, η άσκηση αιτήσεως περί δικαστικής διάλυσης σωματείου οφείλει να τηρεί τους όρους της αρχής της αναλογικότητας που επιτάσσει η διάταξη του άρθρου 25 § 1 εδ. δ' του Συντάγματος, η οποία επιβάλλει να είναι το μέτρο της διάλυσης κατάλληλο, αλλά και κυρίως αναγκαίο, προκειμένου να αποτραπεί παράβαση νόμου.

Με βάση το σύνολο των προεκτεθέντων, φρονούμε ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την άσκηση αίτησης δικαστικής λύσης των πέντε σωματείων. Τούτο διότι ναι μεν αντικειμενικώς υφίστανται ενδείξεις αδράνειας, ιδίως λόγω έλλειψης έδρας και μη διεξαγωγής αρχαιρεσιών από 01.01.2019 και εντεύθεν, ωστόσο, η μακρόχρονη αδράνεια ενός σωματείου δεν συνιστά, αυτοτελώς, λόγο διάλυσης. Η λύση με δικαστική απόφαση (συνεκδοχικά και η άσκηση της σχετικής αίτησης) προϋποθέτει, ενόψει της φύσης του καταστατικού σκοπού του σωματείου και των συνθηκών γενικά, τη συνδρομή βούλησης εγκατάλειψης του καταστατικού σκοπού του (ΑΠ 1257/1985, ΕιρΘεσ 763Ε/2021, ΕιρΘεσ 684/2019, ΕιρΡόδ 6/2018, ΕιρΡόδ 101/2017). Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται να συνάγεται σαφώς και η έλλειψη προοπτικών επαναδραστηριοποίησης του σωματείου. Εν προκειμένω, ωστόσο, ακόμη και αν ήθελε θεωρηθεί ότι υφίσταται μακρόχρονη αδράνεια των εν λόγω σωματείων στην εκπλήρωση των νόμιμων και καταστατικών υποχρεώσεών τους, παρά το γεγονός ότι στην κρίσιμη περίοδο περιλαμβάνεται και η περίοδος της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 κατά την οποία αναστάλη η συνήθης ομαλή λειτουργία όχι μόνο των σωματείων αλλά και της κοινωνικής και οικονομικής ζωής εν γένει λόγω της επιβολής τριών διαδοχικών lockdown και λοιπών περιοριστικών μέτρων, δεν προκύπτουν από τον φάκελο επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν την πρόθεση εγκατάλειψης των καταστατικών σκοπών των σωματείων ή την έλλειψη προοπτικών επαναδραστηριοποίησής τους.

Σημειώνεται, καταληκτικά, ότι με διατάξεις νόμων (βλ. άρθρα 90 ν. 4790/2021 **ΦΕΚ Α' 48/31.3.2021**, 41 ν. 4807/2021 **ΦΕΚ Α' 96/11.6.2021**, 78 Ν. 4850/2021 **ΦΕΚ Α' 208/5.11.2021**, σε συνδυασμό με την Κοινή Υπουργική Απόφαση ΥΠΠΟΑ/ΓΔΟΑ/ΔΑΑ/ΤΑΦ/731732/22038/12328/3019 **ΦΕΚ Β' 5770/29.12.2020**) η θητεία των διοικητικών συμβουλίων και των λοιπών καταστατικών οργάνων των πολιτιστικών, αθλητικών, φιλανθρωπικών και άλλων σωματείων και συλλόγων, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν, σύμφωνα με τα άρθρα 78 και επ. του Αστικού Κώδικα παρατάθηκε, διαδοχικώς, από την 1^η.1.2021 έως την 31η.12.2021, στο πλαίσιο της λήψεως έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

V. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, έχουμε τη γνώμη ότι:

α) δεν δύναται να συναχθεί με ασφάλεια πρόθεση οριστικής εγκατάλειψης των καταστατικών σκοπών των σωματείων «Αθλητική Λέσχη Σάρισα Μακεδονίας», «Ελλάνιος Ζευς- Κεραύνιος», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδών Αμπελοκήπων», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέμεσις Θεσσαλονίκης», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πύρρος Ευόσμου», ούτε ότι καθίσταται αδύνατη η επαναδραστηριοποίησή τους, και

β) δεν συντρέχει νόμιμος λόγος εκ του άρθρου 105 παρ. 2 του Αστικού Κώδικα, ή άλλως δεν υφίσταται έννομο συμφέρον, για την υποβολή αίτησης δικαστικής διάλυσης του σωματείου εκ μέρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ως εποπτεύουσας αρχής.

VI. Κατά συνέπεια προς τα ανωτέρω, εισηγούμαστε να εκδοθεί σύμφωνα με τα Άρθρα 176 παρ. 1 περ. θ' και 175Α παρ. 1 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύουν, απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής Π.Κ.Μ. περί μη ασκήσεως εκ μέρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αιτήσεως δικαστικής διάλυσης των σωματείων «Αθλητική Λέσχη Σάρισα Μακεδονίας», «Ελλάνιος Ζευς- Κεραύνιος», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδών Αμπελοκήπων», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέμεσις Θεσσαλονίκης», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πύρρος Ευόσμου» Θεσσαλονίκης.

Αλλως, σε περίπτωση κατά την οποία με την εκδοθρόμενη απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής ήθελε γίνει δεκτό, κατ' απόκλιση της παρούσας, ότι η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στο πλαίσιο της αρμοδιότητας εποπτείας δύναται ή οφείλει να ασκήσει Αίτηση δικαστικής διάλυσης των σωματείων, θα πρέπει να παρατεθεί ειδική αιτιολογία ως προς τη μη αντίθεση μιας τέτοιας Αιτήσεως στη συνταγματικώς κατοχυρωμένη σωματειακή ελευθερία (άρθρο 12 του Συντάγματος) και την αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 εδ. δ' Συντάγματος), ενόψει της έλλειψης συγκεκριμένων στοιχείων που να τεκμηριώνουν: (α) την πρόθεση οριστικής εγκατάλειψης των καταστατικών σκοπών των σωματείων και άρα (β) την έλλειψη προοπτικών επαναδραστηριοποίησής τους στο μέλλον, κατά τα προεκτεθέντα.-

Συνημμένα:

Τα (ζ) σχετικά έγγραφα

Ο νομικός σύμβουλος Π.Κ.Μ.

Παναγιώτης Στ. Ζαμπίτης

Τη διαλογική συζήτηση και την ψηφοφορία που ακολούθησε, κατά την οποία όλα τα μέλη της Επιτροπής έδωσαν θετική ψήφο και ως εκ τούτου η Περιφερειακή Επιτροπή

α π ο φ α σ ί ζ ε ι ο μ ό φ ω ν α

Εγκρίνει τη μη άσκηση εκ μέρους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αιτήσεως δικαστικής διάλυσης των σωματείων «Αθλητική Λέσχη Σάρισα Μακεδονίας», «Ελλάνιος Ζευς- Κεραύνιος», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Μακεδών Αμπελοκήπων», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Νέμεσις Θεσσαλονίκης», «Αθλητικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Πύρρος Ευόσμου» Θεσσαλονίκης, για τους λόγους που αναφέρονται στην αριθμ. πρωτ. 692872/1387/11-4-2025 σχετική εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας ΠΚΜ.

Η απόφαση αυτή πήρε α/α 544/2025

**Η Περιφερειάρχης & Πρόεδρος
της Περιφερειακής Επιτροπής
Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας**

Τα μέλη

Αθανασιάδου - Αηδονά Ε. Αθηνά

Η Γραμματέας

Αικατερίνη Καμπανού